Dosarul nr.2-10536/2024

HOTĂRÎRE
în numele Legii

08 noiembrie 2024 mun.Chișinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
Instanța de judecată în componența:
preşedintelui de şedinţă, judecătorul Lavric Larisa
grefier Bulgac Gheorghe

examinînd în sediul instanței, în ședință de judecată publică cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Timofti Veaceslav împotriva Ministerului Justiției RM, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Guțu Vitalie cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și material, compensarea cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Argumentele participanților la proces

La data de 06 august 2024 Timofti Veaceslav a depus în Judecătoria Chișinău sediul Centru cerere de chemare în judecată, solicitând constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Criuleni nr.2-1079/2018 din 01 iulie 2019 și violare a drepturilor prevăzute de articolul 6 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și articolul 1 a Protocolului 1 Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale de către statul Republica Moldova; încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, a prejudiciului moral, pentru neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Criuleni din 01.07.2019 nr. 2-1079/18 în sumă de 60 mii lei șia prejudiciului material în mărime de 2 518,00 lei, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Criuleni din 01.07.2019, irevocabilă din data de 19.10.2019, s-a dispus încasarea de la Timofti Ștefan în beneficiul său a sumei de 7 089 euro cu titlu de datorie (sau echivalentul în lei moldovenești conform cursului stabilit de BNM la data executării obligației), suma de 4 363 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 2500 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Pornind de la faptul că pârâtul Timofti Ștefan nu și-a manifestat intenția de a executa benevol hotărârea, s-a adresat executorului judecătoresc Guțu Vitalie cu cerere de intentare a procedurii de executare în temeiul documentului executoriu nr. 2-1079/18 din 01.07.2019, emis de Judecătoria Criuleni. Astfel, la 29.10.2019 executorul judecătoresc Vitalie Guțu a emis încheierea privind intentarea procedurii de executare, cu acordarea

debitorului unui termen de executare, însă documentul executoriu nu a fost executat. Pe parcursul unei perioade îndelungate de circa 5 ani toate eforturile întreprinse întru executarea hotărârii și realizarea dreptului lezat au eșuat, deoarece debitorul Timofti Ștefan a dat dovadă de rea-credință și a făcut uz de diverse tertipuri, a încercat intenționat să zădărnicească executarea documentului executoriu. De asemenea, nu s-au soldat cu succes nici măsurile întreprinse de executorul judecătoresc Vitalie Guțu, documentul executoriu nr. 2-1079/18 nefiind executat până la momentul actual. Or, la momentul înaintării prezentei cereri de chemare în judecată, în urma măsurilor de executare silită întreprinse de la debitor a fost încasată doar suma de 4 850 lei.

A menționat reclamantul că, în scopul executării documentului executoriu prin încheierea din 29.10.2019, au fost aplicate măsuri asigurătorii, fiind stabilit că debitorul nu dispune de mijloace financiare în conturile bancare, nu deține bunuri imobile în proprietate și nu dispune de mijloace de transport cu drept de proprietate.

La 21.11.2019, executorul judecătoresc a înaintat spre examinare Judecătoriei Chișinău, sediul Centru demersul privind anunțarea în căutare cu aducerea forțată la biroul executorului judecătoresc a debitorului Timofti Ștefan, solicitare care a fost admisă prin încheierea instanței din 28.11.2019.

De asemenea, în cadrul procedurii de executare a documentului executoriu nr. 2-1079/18, executorul judecătoresc a întocmit în privința debitorului Timofti Ștefan două procese-verbale cu privire la contravenție: la 09.06.2020 în baza art. 318 alin. (1) Cod contravențional și la 18.10.2022 în baza art. art. 319 alin. (1), 318 alin. (1) Cod contravențional, cu consemnarea măsurilor de executare întreprinse, inclusiv, menționând că acesta, se eschivează de la executarea documentului executoriu, precum și inacțiunea acestuia de a executa hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă. Drept urmare, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 21.07.2020 pârâtul a fost sancționat în baza art. 318 alin. (1) Cod contravențional cu amendă în mărime de 30 unități convenționale, iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 07.06.2023, Timofti Ștefan a fost sancționat în baza art. art. 318 alin.(1), 319 alin.(1), 44 Cod contravențional, fiindu-i aplicată o sancțiune contravențională cu amendă în mărime de 30 u.c. Ulterior, la 15.12.2020, executorul judecătoresc Vitalie Guțu a înaintat în adresa procuraturii raionului Criuleni un demers privind tragerea la răspundere penală a debitorului în baza art. 320 Cod penal, pe faptul neexecutării hotărârii instanței de judecată.

Astfel, la 04.01.2023 a fost pornită cauza penală nr.202321005 conform indicilor infracțiunii prevăzută la art. 320 alin. (1) Cod penal - eschivarea de la executarea hotărârii instanței de judecată, dacă aceasta a fost comisă după aplicarea sancțiunii contravenționale și care se află în gestiunea organului de urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Criuleni.

În opinia reclamantului, circumstanțele enunțate reconfirmă rea-credința debitorului Ștefan Timofti orientată spre neexecutarea hotărârii judecătorești, conduită ce s-a soldat cu lezarea continuă a drepturilor sale legale consfințite atât de legislația internă, cât și de normele internaționale. Asigurarea termenului rezonabil de judecare a cauzelor și

executare a hotărârilor judecătorești, este un standard minim. De durată a procedurilor în cauză.

Potrivit art. 70 alin. (1) Cod de executare, documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil.

Criteriile de determinare a termenului rezonabil sânt: complexitatea procedurii de executare, comportamentul participanților la procedura de executare, interesul creditorului și conduita executorului judecătoresc.

Referitor la durata de neexecutare a hotărârii judecătorești a menționat reclamantul că perioada de neexecutare a documentului executoriu nr. 2-1079/18 din 01.07.2019 constituie data intentării procedurii de executare de către executor la 29.10.2019, până la data înaintării prezentei acțiuni civile în judecată, ceea ce constituie circa 5 ani.

Referitor la complexitatea procedurii de executare, de subliniat că documentul executoriu la caz nu este complex, inclusiv se atestă doar un singur creditor și debitor. Mai mult, reieșind din obiectul executării - încasarea datoriei, a precizat că acțiunile de executare silită ale executorului judecătoresc se rezumă la urmărirea patrimoniului general al debitorului, fără a fi limitat la acțiuni prestabilite, care ipotetic ar fi puse în dificultate. Drept consecință, acțiunile inerente unei proceduri de executare a unui titlu executoriu privind încasarea datoriei, nu ridică dificultăți sub aspectul complexității lor.

Cât privește comportamentul participanților - nu se atestă un comportament de tergiversare din partea creditorului, iar conform legislației, prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de conduita autorității relevante, la caz a executorului judecătoresc Vitalie Guțu (art.2 alin. (3) Legea nr. 87).

Miza reclamantului în executarea documentului executoriu se demonstrează în primul rând prin depunerea documentului executoriu spre executare într-un termen foarte restrâns de la eliberarea acestuia, or, hotărârea a devenit irevocabilă la 19.10.2019, iar la 29.10.2019, la cererea creditorului, a fost deja intentată procedura de executare de către executorul judecătoresc Vitalie Guțu. Totodată, din momentul inițierii procedurii de executare și până în prezent în calitatea sa de creditor s-a interesat de soarta dosarului cu privire la executarea documentului executoriu, inclusiv prin depunerea cererilor privind derularea executării, participarea la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în privința debitorului etc.

Referitor la miza procedurii de executare, a menționat ca aceasta este importantă pentru el din motiv că nu poate recupera datoria conform documentului executoriu, suma fiind considerabilă pentru el, inclusiv durata de neexecutare a datoriei respective.

Conform practicii judiciare a CtEDO, hotărârea judecătorească nu se finalizează cu pronunțarea, ci cu executarea ei. Prin urmare, în speță, se aduce ingerințe drepturilor sale prevăzute de art. 6 CEDO, care declară că, fiecare persoană are dreptul la protejarea drepturilor sale civile de către o instanță independentă, care se va pronunța referitor la drepturile sale cu caracter civil. Odată ce o hotărâre de judecată nu va fi executată, are loc încălcarea art. 6 CEDO, or, neexecutarea hotărârii din 06.04.2018 pronunțată în favoarea reclamantului încalcă dreptul acestuia garantat de articolul 6 § 1 a CEDO potrivit căruia „orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale de către o instanță

independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil”.

Subsidiar, reclamantul a enunțat că datorită eventualei neexecutării a hotărârii judecătorești, nu poate beneficia de bunurile sale și, în consecință, se încalcă dreptul său la protecția proprietății garantat de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, potrivit căruia, "orice persoană fizică sau juridică are dreptul Ia respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional”.

Or, de la pronunțarea hotărârii din 01.07.2019 nu a putut să obțină executarea acestei hotărâri imediat ce a devenit executorie, ceea ce constituie o ingerință în dreptul său la respectarea bunurilor sale.

Prin urmare, există o violare a art. 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție. Analizând jurisprudența CEDO în cazurile de neexecutare, se constata că mărimea acesteia este de aproximativ de 600 euro pentru 12 luni de întârziere și câte 300 euro pentru fiecare perioadă următoare de 6 luni de întârziere. A menționat că, chiar dacă perioadele mai scurte de un an, în mod normal, nu conduc la constatarea unei violări, la calcularea daunei morale se ia în considerație întreaga perioadă, inclusiv acel prim an de neexecutare. În materia duratei nerezonabile a procedurilor judiciare, sumele acordate cu titlu de prejudiciu moral variază între 1000 - 2500 euro pentru 5 sau 10 ani.

Republica Moldova a recunoscut dreptul la recurs individual în fața Curții și jurisdicția obligatorie a Curții atât pentru instanțele judecătorești naționale, cât și pentru autoritățile publice naționale. Astfel, Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului, care se întemeiază pe această Convenție și ale cărei dispoziții le aplică, fiind și interpretul supreme al acestora, sunt recunoscute ca având statutul de izvor de drept și au aplicabilitate direct în dreptul național.

A solicitat reclamantul Timofti Veaceslav repararea prejudiciului moral în sumă de 60 000 lei care derivă din perioada de neexecutare a hotărârii judecătorești (2019 – 2024).

Astfel, în speță, este cert că autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești - statul Republica Moldova nu a întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea executării hotărârii judecătorești irevocabile, drept urmare reclamantul nu a putut beneficia de succesul obținut în urma examinării litigiului, care se referă la încasarea datoriei, fapt care denotă fără echivoc că hotărârea adoptată în favoarea reclamantului a rămas neexecutată o perioadă considerabilă de timp.

Or, reclamantul se află până în prezent într-o stare continuă de imposibilitate de a-și realiza drepturile sale la executarea hotărârii judecătorești irevocabile și de a pretinde debitorului Ștefan Timofti restituirea prejudiciului cauzat. În contextul dat, a suportat pe parcursul unui termen îndelungat o încordare psihică, retrăiri, adică o stare de stres, amplificată de vârstă, circumstanțe desigur legate de suferințe morale psihice. Or, unica sursă de venit a constitui salariul pe care l-a încasat din activitatea sa. Mai mult că, imposibilitatea executării hotărârii adoptate în favoarea sa pe parcursul a 5 ani au făcut reclamantul să se dezamăgească în actul justiției, să se simtă neprotejat și să ajungă la

concluzia că statul Republica Moldova nu-i poate asigura apărarea și realizarea drepturilor sale, consfințite prin lege.

Totodată, a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 2518 lei, format din cheltuielile de executare avansate și suportate de el în calitate de creditor în cadrul procedurii de executare, potrivit art. art. 36, 37 Cod de executare, fapt confirmat prin înscrisurile anexate la cererea de chemare în judecată.

La data de 25 septembrie 2024 intervenientul executoriu executorul judecătoresc Guțu Vitalie a depus referință în care a indicat că, prin încheierea nr. 21-389/19 din 29.10.2019 a dispus primirea spre executare a documentului executoriu, intentarea procedurii de executare prin care se obligă debitorul să execute prevederile documentului executoriu. Debitorul Timofti Ștefan nu a recepționat încheierile, scrisoarea recomandată s-a întors cu mențiunea ”plecat”, totodată, înștiințarea a fost publicată în Monitorul Oficial al RM. În scopul executării documentului executoriu, întru neadmiterea înstrăinării patrimoniului debitorului, prin încheierea nr.021-389/19 din 29.10.2019 a aplicat măsuri asigurătorii la toate instituțiile financiare și la ASP Departament înmatriculare a mijloacelor dc transport și calificare a conducătorilor auto; Departamentul Cadastru; Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept.

Potrivit informațiilor parvenite, debitorul deține cont bancar deschis în BC ”Moldova-Agroindbank” SA, BC ”ProCreditBank” SA, cu soldul zero. La fel, s-a stabilit că debitorul nu deține bunuri imobile ce i-ar aparține cu drept de proprietate, precum și unități de transport.

La data de 08.11.2019 a expediat demersul privind anunțarea în căutare și aducerea forțată a debitorului Timofti Ștefan, admis prin încheierea nr.25-4457/19 din 28.11.2019, emisă de Judecătoria Chișinău sediul Centru. Ulterior, la data de 09.06.2020 în privința debitorului Timofti Ștefan s-a întocmit proces-verbal cu privire la contravenție pentru neexecutarea hotărârii judecătorești.

Astfel, prin încheierea nr.4-1477/20 din 21.07.2020 Judecătoria Chișinău sediul Ciocana l-a recunoscut vinovat pe Timofti Ștefan de comiterea contravenției prevăzute de art.318 alin.(1) Cod Contravențional, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă dc amendă în mărime de 30 u.c., echivalentul a 1 500 lei.

Ulterior, la data de 15.12.2020 a expediat in adresa Procuraturii raionul Criuleni, s.Dubăsarii Vechi demers de atragere la răspunderea penală a debitorului Timofti Ștefan, conform prevederilor art.320 Cod Penal, însă prin ordonanța de refuz din 11.01.2021 Procuratura r. Criuleni a refuzat pornirea urmăririi penale, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Executorul judecătoresc Guțu Vitalie a menționat în referință că, la data de 04.06.2021 unchiul debitorului Timofti Ștefan a primit delegația de plată a datoriei.

La data de 15.04.2022 a publicat în Monitorul Oficial înștiințarea privind informarea debitorului Timofti Ștefan de obligația de a se prezenta la biroul executorului judecătoresc pentru data de 20.04.2022, ora 10.00, pentru achitarea datoriei.

Ulterior, la data de 18.10.2022 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în privința debitorului Timofti Ștefan pentru eschivarea de la executarea documentului executoriu și nerespectarea cerințelor obligatorii a executorului

judecătoresc cu caracter de executare, iar la 10.11.2022 a expediat Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani demersul privind atragerea la răspundere contravențională a debitorului, or, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr.4-4264/2022 din 07.06.2023, Timofti Ștefan a fost recunoscut vinovat, fiindu-i aplicată amendă de 30 unități contravenționale.

La data de 09.06.2023 debitorul Timofti Ștefan s-a prezentat la biroul executorului judecătoresc și a informat că nu are posibilitate de a achita integral datoria.

Urmare tragerii la răspundere contravențională debitorul a început achitările, or, până în prezent Timofti Ștefan a achitat suma totală de 6 350 lei conform documentului executoriu nr. 2-1079/18 din 01.07.2019, emis dc Judecătoria Criuleni, achită aproximativ a câte 500 lei lunar.

La data de 01 octombrie 2024, pârâtul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a formulat și a depus referință asupra cererii de chemare în judecată fînaintată de reclamantul Timofti Veaceslav, solicitînd respingerea pretențiilor reclamantului, ca fiind neîntemeiate, indicînd că, în prezenta cauză nu sunt întrunite cazurile, modul și condițiile necesare de răspundere patrimonială a statului.

Astfel, în urma elucidării raportului motivat al executorului judecătoresc Guțu Vitalie, se constată că executorul judecătoresc a întreprins toate măsurile reglementate prin normele legale întru executarea documentului executoriu nr. 2-1079/18 din 01.07.2019, emis de Judecătoria Criuleni, or, în speță nu se atestă careva motive de încîlcare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, or, însăşi respectarea întocmai a procedurii din partea executorului judecătoresc, cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces nu poate fi privită drept „încălcare a dreptului la executare", motiv din care nu pot fi reținute argumentele reclamantului in acest sens. Executorul judecătoresc Vitalie Guțu a respectat prevederile art.art.1-5, 7-9 Cod de executare, neafectind caracterul efectiv, concret și optim al documentului executoriu aflat in procedură. Mai mult, executorul judecătoresc a respcectat cu strictețe dreptul părților în cadrul procedurii de executare, fiind demonstrate o maximă diligență.

Cu referire la complexitatea cauzei a subliniat că, pornind de la substanța pretențiilor, volumul probatoriu, şi poziției autorității responsabile de executare nu rezultă cu certitudine vina exclusivă a executorului şi nici a statului in încălcarea dreptului la executarea in termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti în sensul art. 2 al Legii nr.87. Nu poate fi invocată încălcarea dreptului la executare, or, in speță nu există vreun refuz al debitorului de executare, iar din înscrisurile prezentate rezultă că ultimul manifestă buna-credință de executare, achitarea in rate, altfel neavând posibilitate financiară.

Ce ține de comportamentul autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești a menționat că conduita autorității responsabile de executare, pe fonul circumstanțelor obiectiv motivate este una conformă cu legislația în vigoare şi nu relevă indicii privind lipsa de diligență sau perioadă drept excesiv de îndelungată, nefiind identificată exístența unor întârzieri inexplicabile, fixări de date neîntemeiate, consecutivitatea măsurilor de executare aplicate greşit, planificarea unor termeni contrari Codului de executare, Legii privind executorii judecătoreşti Nr.113 din 17.06.2010, etc. Urmează de observat că reclamantul nu poate demonstra că actele de executare au fost

formale și ilegale în fond. Mai mult, atît debitorului cât şi creditorului le-au fost respectate toate drepturile şi libertățile, nefiind întâlnite careva încălcări intenționate a normelor procedurale şi materiale de către persoana investită cu finalizarea actului de justiție.

Referitor la miza (interesul) pentru reclamant, a menționat că nu există nici o cerere motivată care ar impune o diligență excepțională şi proceduri rapide.

În partea ce ține de pretenția reclamantului de reparare a prejudiciului material în sumă de 2 518 lei, a remarcat că, cheltuielile avansate și suportate de creditor în cadrul procedurii de executare, nu pot fi impuiate statului, or, potrivit art. 36 Cod de executare, cheltuielile de executare se compun din taxele pentru electuarea actelor executorului judecătoresc, spezele procedurii de executare şi onorariul executorului judecatoresc. Debilori ai taxelor pentru efectuarea actelor de executare şi a spezelor procedurii de executare sînt în mod solidar creditorul şi debitorul procedurii de executare, dacă legea nu prevede altfel.

Ministerul Justiției al RM a considerat neîntemeiată și pretenția de reparare a prejudiciului moral în sumă de 60 000 lei, indicând că, este o pretenție exorbitantă, ce excelează oricărei analize, or, la materialele cauzei, nu se regăsesc probe pertinente, concludente şi verosimile, de impecabilitate probațională, în legalitatea interesului litigios, de încasare a prejudiciului moral solicitat. Mai mult, atît în plan national, cît şi international, numitorul comun al criteriilor ce guvernează stabilirea daunelor morale constă în rezonabilitate, în sensul că despăgubirile trebuie apreciate și cuantificate într-o manieră justă şi echitabilă, de natură sa corespundă prejudiciului moral real şi efectiv produs reclamantului și suferit de acesta, sub rezerva de a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei a celui îndreptățit să pretindă şi să primească daune morale, dar, în acelaşi timp, prin suma acordată, nici nu trebuie să fie derizorii. În materia daunelor morale, principiul reparării integrale a prejudiciului nu poate avea decât un caracter aproximativ, dată fiind natura neeconomică a respectivelor daune.

În consecință, urmează a se reține că în prezenta cauză problema" serioasă și obiectivă" constă în lipsa de bunuri mobile, imobile, mijloace financiare care ar putea servi pentru executarea rapidă a hotărîrii, fapt demonstrate de către executorul judecătoresc și recunoscut de către debitor prin cererea scrisă personal de ultimul.

În ședința de judecată reclamantul Timofti Veaceslav, asistat deavocata Daniela Ghiderman, au susținut integral cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept indicate, solicitând admiterea acesteia în sensul formulat.

Reprezentantu pârâtului Ministerul Justiției RM în ședința de examinare a cauzei în fond nu s-a prezentat, fiind legal citat.

Executorul judecătoresc Guțu Vitalie la fel nu a participat la judecarea fondului cauzei, citarea legală fiind efectuată în modul corespunzător.

Aprecierea instanței de judecată

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului, verificând argumentele expuse de reclamant și reprezentantul reclamantului, cât și

obiecțiile pârâtului și a intervenientului accesoriu expuse în referințele formulate, instanța de judecată conchide asupra respingerii cererii de chemare în judecată depusă de Timofti Veaceslav, din considerentele ce urmează.

Conform art.117 alin.(1) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În corespundere cu art.118 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit art.121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu prevederile art.130 alin.(1)-(3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

Conform art.239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în ședință de judecată.

În temeiul art.240 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Conform recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărîrilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărîrilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că, judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

Instanța judecătorească relevă că, art.6 din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, garantează dreptul justițiabilului la o hotărîre motivată sub aspectul instituirii obligației

instanțelor de judecată de a-şi argumenta hotărîrile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărîrea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Totodată, CEDO reiterează că, deși art.6§1 obligă instanțele să își motiveze hotărîrile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument. Instanțele trebuie să răspundă la argumentele esențiale ale părților, dar măsura în care se aplică această obligație poate varia în funcție de natura hotărîrii și, prin urmare, trebuie apreciată în baza circumstanțelor cauzei.

Astfel, în ședința de judecată s-a constatat că, la data de 29.10.2019 executorul judecătoresc Guțu Vitalie a intentat procedura de executare nr.021-389/19 în baza documentului executoriu nr. 2-1079/18 din 01.07.2019, emis de Judecătoria Criuleni cu privire la încasarea de la Timofti Ștefan în beneficiul lui Timofti Veaceslav a datoriei în suma totală de 7089 euro și 6863 lei.

Instanța relevă din materialele procedurii de executare că, încheierea de intentare a procedurii de executare a fost expediată la adresa debitorului Timofti Ștefan prin scrisoare recomandată, nefiind recepționată și a fost returnată de factorul postal cu mențiunea ”plecat”, fapt ce a generat publicarea în Monitorul Oficial a înștiințării debitorului nr.021-389/19 din 08.11.2019.

Concomitent, în conformitate cu art.63 Cod de executare, executorul judecătoresc Guțu Vitalie a dispus la 29.10.2019 plicarea măsurilor de asigurare a executării și în special aplicarea interdicției pe bunurile mobile, imobile și mijloacele bănești de pe conturile deținute de către debitor.

În urma verificării veniturilor și proprietăților debitorului din registrele de stat, a patrimoniului și conturilor bancare s-a constatat că, după debitorul Timofti Ștefan nu sunt înregistrate cu drept de proprietate careva bunuri imobile sau mobile și nu dispune de mijloace bănești în conturi bancare.

De asemenea, din materialul probant rezultă că, executorul judecătoresc, în calitatea sa de exponent al puterii de stat ce acționează în interes public, în scopul asigurării executării a obligat: Agenția Servicii Publice, Departamentul înregistrării mijloacelor de transport să comunice informația despre disponibilitatea bunurilor înregistrate după debitor și de a interzice Agenției Servicii Publice (Departamentul Cadastru) efectuarea cărorva modificări în registrul bunurilor imobile ce aparțin cu drept de proprietate debitorului Timofti Ștefan, inclusiv la subcapitolul III din registrul bunurilor imobile (notări/drepturi reale); Departamentul înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto să aplice interdicții la înstrăinarea bunurilor mobile de care dispune debitorul cu drept de proprietate în prezent și de care va dispune în viitor, precum și la: eliberarea certificatului de înmatriculare, la eliberarea plăcilor de înmatriculare, la eliberarea adeverinței ce conține date din RST, la transmiterea în folosință uzufructuarilor (comodat, locațiune, leasing), cu informarea despre mijloacele de transport de care dispune în prezent și de care va dispune în viitor.

Prin urmare, instanța de judecată, conchide că, toate măsurile de asigurare și acțiunile întreprinse de către executorul judecătoresc nu au dus la executarea documentului executoriu.

Instanța de judecată reține că în baza demersului executorului judecătoresc Guțu Vitalie din 08.11.2019, Judecătoria Chișinău sediul Centru a dispus prin închierea nr.25-4457/19 din 28.11.2019 anunțarea în căutare cu aducerea forțată la biroul executorului judecătoresc a debitorului Timofti Ștefan, demersal de aplicare a interdicției de a părăsi țara fiind respins de Judecătoria Chișinău sediul Centru prin încheierea nr.25-3043/19 din 25.10.2019.

În continuare, la data de 09.06.2020 executorul judecătoresc a întocmit în privința debitorului procesul-verbal cu privire la contravenție în baza art.318 alin. (1) Cod Contravențional, iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 21 iulie 2020 debitorul Timofti Ștefan a fost declarant vinovat, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă 30 unități convenționale.

Ulterior, la 15.12.2020 executorul judecătoresc a expediat in adresa Procuraturii raionului Criuleni demersal de atragere la răspundere penală a debitorului Timofti Ștefan conform prevederilor art.320 Cod Penal, însă prin ordonanța din 11.01.2021 s-a refuzat în pornirea pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Urmare multpiplelor acțiuni de identificare a locului aflării, înștiințării debitorului, inclusiv prin intermediul lui Novac Ghenadie, unchiul lui Timofti Ștefan, căruia i s-a înmânat, contra semnătură, delegația de plată a datoriei, la data de 15.04.2022 în Monitorul Oficial executorul judecătoresc a publicat înștiințarea privind informarea debitorului Timofti Ștefan de obligația de a se prezenta la biroul executorului judecătoresc pentru data de 20.04.2022, în vederea achitării datoriei conform documentelor executorii, iar la dala de 10.11.2022 a expediat în adresa Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani procesul-verbal cu privire la contravenție din 18.10.2022.

Astfel, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr.4-4264/2022 din 07.06.2023 debitorul Timofti Ștefan a fost recunoscut vinovat în baza art.art.318 alin.(1), 319 alin.(1) Cod contravențional, cu aplicarea sancțiunii contravenționale amendă în mărime dc 30 unități contravenționale.

În consecință, la 09 iunie 2023 debitorul Timofti Ștefan s-a prezentat la biroul executorului judecătoresc Guțu Vitalie, pe care l-a informat despre imposibilitatea rambrusării integrale a datoriei. Totodată, debitorul urmare achitărilor parțiale, a rambursat suma de 6350 lei, achitând, conform documentului executoriu nr. 2-1079/18 din 01.07.2019, aproximativ câte 500 lei lunar.

Instanța de judecată constată că, cadrul legal invocat și aplicabil prezentului raport juridic litigios este cuprins în Legea nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești.

Astfel, în temeiul prevederilor art. 2 alin. (1) şi alin. (2) ale Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în

judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant).

Reieșind din prevederile art. 1 alin. (2) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, aplicarea şi interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislaţiei naţionale, a prevederilor Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi a jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului.

Conform art. 3 din Legea 87 din 21 aprilie 2011, cererea de chemare în judecată privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare (denumită în continuare cerere de chemare în judecată) se depune conform regulilor de competenţă jurisdicţională stabilite la capitolul IV din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova şi se examinează de un alt complet de judecată decît cel care a examinat (examinează) cauza în care se pretinde încălcarea. În cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul executării actului judecătoresc irevocabil sau în decursul a 6 luni de la încetarea procedurii de executare.

Sintetizând asupra revendicărilor formulate de reclamant, instanța de judecată conchide că, solicitările acestuia sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

În primul rând, în ceea ce privește solicitarea reclamantului Tomofti Veaceslav de constatare a încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Criuleni nr.2-1079/2018 din 01 iulie 2019 și violarea drepturilor prevăzute de articolul 6 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și articolul 1 a Protocolului 1 Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, instanţa de judecată o apreciază ca fiind neîntemeiată, urmând a fi respinsă. Or, pârâtul Ministerul Justiției, a realizat sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești prin descrierea în cadrul referinței a tuturor circumstanțelor esențiale care au avut loc, precum și a tuturor actelor procedurale care au fost emise, ce în ansamblu, denotă o conduită conformă cu legislația în vigoare.

Conform art. 9 Codul de executare, participanţii la procedura de executare, alte persoane interesate ale căror drepturi ori interese ocrotite de lege au fost încălcate printr-un act de executare pot ataca actul în conformitate cu legea.

În același context, art. 44 alin. (1) lit. k) și alin. (5) din același cod, statuează că, în procesul executării, părţile au dreptul să conteste actele executorului judecătoresc. Creditorul este obligat să acorde executorului judecătoresc sprijin efectiv pentru aducerea

la îndeplinire a executării silite, punîndu-i la dispoziţie şi mijloacele necesare în acest scop.

În cadrul examinării cauzei reclamantul, urmare recepționării referinței și a înscrisurilor atașate la ea a menționat că executorul judecătoresc nu a întreprins toate măsurile necesare pentru a asigura executarea documentului executoriu, or, instanța apreciază că, creditorul - reclamantul Timofti Veaceslav la fel urma să întreprindă acțiunile necesare întru acordarea executorului judecătoresc sprijin efectiv pentru aducerea la îndeplinire a executării silite.

Astfel, instanța de judecată menționează că executorul judecătoresc Guțu Vitalie a întreprins toate măsurile pentru executarea documentului executoriu nr.2-1079/2018 din 01 iulie 2019, drept urmare fiind constatat că debitorul Timofti Ștefan nu dispune de mijloace financiare, de bunuri mobile/imobile, or, materialele procedurii de executare examinate în cadrul cercetării judecătorești atestă că executorul judecătoresc în mod diligent a realizat acțiunile posibile de executare, urmare cărora debitorul a executat partial creanța, actualmente efectuînd rambursarea lunară, în rate a datoriei.

Concomitent, la caz, fiind incident un document executoriu între persoane private, se atestă că, practica CEDO concluzionează răspunderea statutului doar în mod excepțional, atunci cînd se constată vina statului sau deficiențe în sistemul de executare constituit de stat.

Astfel, practica CEDO a statuat că, atunci când debitorul este un actor privat, poziția este diferită, deoarece statul nu este, în general, direct răspunzător pentru datoriile actorilor privați, iar obligațiile sale în temeiul dispozițiilor Convenției se limitează la a furniza asistența necesară creditorului în executarea respectivelor hotărâri, de exemplu printr-un titlu executoriu sau o procedură de faliment [Anokhin împotriva Rusiei (dec.); Shestakov împotriva Rusiei (dec.); Krivonogova împotriva Rusiei (dec.); Kesyan împotriva Rusiei, pct. 80].

Atunci când autoritățile sunt obligate să acționeze pentru a executa o hotărâre și nu fac acest lucru, inacțiunea lor poate, în anumite circumstanțe, să angajeze răspunderea statului în temeiul art. 6 § 1 din Convenție și al art. 1 din Protocolul nr. 1 (Scollo împotriva Italiei, pct. 4; Fuklev împotriva Ucrainei, pct. 84). Sarcina Curții în astfel de cauze este de a examina dacă măsurile aplicate de autorități au fost adecvate și suficiente și dacă au acționat cu diligență pentru a acorda asistență unui creditor în executarea unei hotărâri [Anokhin împotriva Rusiei (dec.); Fuklev împotriva Ucrainei, pct. 84].

La caz, nu se atestă că debitorul procedurii de executare - persoană fizică privată, ar întruni criterii de apropiere față de stat de genul celor relevate.

Conform art. 2 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăţia instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărîrilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare. Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuţii de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară de către stat. Reparaţia

prejudiciului se face de la bugetul de stat. Mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.

Prevederile art. 5 alin. (1) al Legii nr.87 din 21.04.2011 stipulează că, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată.

Având în vedere că, instanţa de judecată nu a constatat faptul încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a documentului executoriu nr.2-1079/2018 din 01 iulie 2019, cerinţele reclamantului de încasare a prejudiciului material în sumă de 2 518,00 lei și compensația pentru prejudiciul moral în sumă de 60 000,00 lei, fiind pretenții subsecvente, urmează a fi response.

Prin urmare, instanța de judecată nu poate considera că la caz statul prin intermediul autorităților publice sau autorității căreia i-a delegat atribuţii de autoritate publică, nu și-au îndeplinit obligaţia de a întreprinde măsuri necesare în vederea executării hotărârii pronunţate în favoarea reclamantului Tomofti Veaceslav.

Din considerentele expuse, raportate la normele de drept legale, instanţa de judecată va dispune respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de reclamantul Timofti Veaceslav, din motivele expuse mai sus.

În conformitate cu dispozițiile Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art.art.236, 238-241 Cod de procedură civilă,

hotărăște:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Timofti Veaceslav împotriva Ministerului Justiției RM, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Guțu Vitalie cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Criuleni nr.2-1079/2018 din 01 iulie 2019, repararea prejudiciului moral și material, compensarea cheltuielilor de judecată.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău sediul Centru.

Preşedinte de şedinţă,
Judecător Lavric Larisa